ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย
สอบ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ตำ ทิวสำ ปน สตฺถา ปจฺจูสกาเล โลกำ โวโลเกนฺโต มหาทุคฺคตำ อตฺตโน ญาณชาลสฺส อนฺโต ปวิฏฺฐำ ทิสฺวา “กินฺนุ โข ภวิสฺสตีติ อาวชฺเชนฺโต “มหาทุคฺคโต ‘เอกำ ภิกฺขุำ โภเชสฺสามีติ ภริยาย สทฺธึ หิยฺโย ภตึ อกาสิ, กตรนฺนุ โข ภิกฺขุำ ลภิสฺสตีติ จินฺเตตฺวา “มนุสฺสา ปณฺเณ อาโรปิตสญฺญาย ภิกฺขู คเหตฺวา อตฺตโน อตฺตโน เคเหสุ นิสีทาเปสฺสนฺติ, มหาทุคฺคโต มำ ฆเปตฺวา อญฺญำ ภิกฺขุำ น ลภิสฺสตีติ อุปธาเรสิ ฯ พุทฺธา กิร ทุคฺคเตสุ อนุกมฺปำ กโรนฺติ ฯ ตสฺมา สตฺถา ปาโต ว สรีรกิจฺจำ กตฺวา “มหาทุคฺคตำ สงฺคณฺหิสฺสามีติ คนฺธกุฏึ ปวิสิตฺวา นิสีทิ ฯ มหาทุคฺคเตปิ มจฺเฉ คเหตฺวา เคหำ ปวิสนฺเต, สกฺกสฺส ปณฺฑุกมฺพลสิลาสนำ อุณฺหาการำ ทสฺเสสิ ฯ โส “กินฺนุ โข การณนฺติ โอโลเกนฺโต “หิยฺโย มหาทุคฺคโต ‘เอกสฺส ภิกฺขุโน ภิกฺขำ ทสฺสามีติ อตฺตโน ภริยาย สทฺธึ ภตึ อกาสิ, กตรำ นุ โข ภิกฺขุำ ลภิสฺสตีติ จินฺเตตฺวา “นตฺเถตสฺส อญฺโญ ภิกฺขุ, สตฺถา ปน ‘มหาทุคฺคตสฺส สงฺคหำ กริสฺสามีติ คนฺธกุฏิยำ นิสินฺโน ว, มหาทุคฺคโต อตฺตโน อุปกปฺปนกำ ยาคุภตฺตำ ปณฺณสูเปยฺยำปิ ตถาคตสฺส ทเทยฺย, ยนฺนูนาหำ มหาทุคฺคตสฺส เคหำ คนฺตฺวา ภตฺตการกกมฺมำ กเรยฺยนฺติ อญฺญาตกเวเสน ตสฺส เคหสมีปำ คนฺตฺวา “อตฺถิ นุ โข กสฺสจิ กิญฺจิ ภติยา กตฺตพฺพนฺติ ปุจฺฉิ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. มหาทุคฺคโต ตํ ทิสฺวา อาห “สมฺม กึ กมฺมํ กริสฺสสีติ ฯ “อหํ สามิ สพฺพสิปฺปิโก, มยฺหํ อชานนสิปฺปํ นาม นตฺถิ, ยาคุภตฺตาทีนิปิ สมฺปาเทตุํ ชานามีติ ฯ “สมฺม มยํ ตว กมฺเมน อตฺถิกา, ตุยฺหํ ปน ทาตพฺพํ ภตึ น ปสฺสามาติ ฯ “กึ ปน เต กตฺตพฺพนฺติ ฯ “เอกสฺส ภิกฺขุสฺส ภิกฺขํ ทาตุกาโมมฺหิ, ตสฺส ยาคุภตฺตสංวิธานํ อิจฺฉามีติ ฯ “สเจ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขํ ทสฺสสิ, น เม ภติยา อตฺโถ, กึ มม ปุญฺญํ ทาตุํ น วฏฺฏตีติ ฯ “เอวํ สนฺเต สาธุ สมฺม, ปวิสาติ ฯ โส ตสฺส เคหํ ปวิสิตฺวา ตณฺฑุลาทีนิ อาหราเปตฺวา “ตฺวํ คจฺฉ อตฺตโน ปตฺตภิกฺขุํ อาเนหีติ ตํ อุยฺโยเชสิ ฯ ทานเวยฺยาวฏิโกปิ ปณฺเณ อาโรปิตนิยาเมเนว เตสํ เตสं เคหานิ ภิกฺขู ปหิณิ ฯ มหาทุคฺคโต ตสฺส สนฺติกํ คนฺตฺวา “มยฺหํ ปตฺตภิกฺขุํ เทหีติ อาห ฯ โส ตสฺมึ ขเณ สตึ ลภิตฺวา “อหํ ตว ภิกฺขุํ ปมฺมุฏฺโฐติ อาห ฯ มหาทุคฺคโต ติขิณาย สตฺติยา กุจฺฉิยํ ปหโฏ วิย “สมฺม กสฺมา มํ นาเสสิ, อหัปิ ตยา หิยฺโย สมาทปิโต ภริยาย สทฺธึ ทิวสं ภตึ กตฺวา อชฺช ปาโต ว ปณฺณตฺถาย นทีตีเร อาหิณฺฑิตฺวา อาคโต, เทหิ เม เอกํ ภิกฺขุนฺติ พาหา ปคฺคยฺห ปริเทวิ ฯ มนุสฺสา สนฺนิปติตฺวา “กิเมตํ มหาทุคฺคตาติ ปุจฺฉึสุ ฯ โส ตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ก็ ในวันนั้น อ.พระศาสดา ทรงตรวจดูอยู่ ซึ่งโลก ในกาลเป็นที่ขจัดเฉพาะซึ่งมืด ทรงเห็นแล้ว ซึ่งบุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ผู้เข้าไปแล้วในภายในแห่งข่ายคือพระญาณ ของพระองค์ ทรงรำพึงอยู่ ว่า อ.เหตุ อะไร หนอแล จักมี ดังนี้ ทรงดำริแล้วว่า อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ได้ทำแล้ว ซึ่งการรับจ้าง ในวันวาน กับ ด้วยภรรยา ด้วยอันคิด ว่า อ.เรา ยังภิกษุรูปหนึ่ง จักให้ฉัน ดังนี้ อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่นั้น จักได้ ซึ่งภิกษุรูปไหน หนอแล ดังนี้ ทรงใคร่ครวญแล้วว่า อ.มนุษย์ ท. พาเอาแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ด้วยสัญญา อันบุรุษผู้เป็นบัณฑิตยกขึ้นแล้ว ในหนังสือ ยังภิกษุ ท. จักให้นั่งในเรือน ท. ของตน ของตน อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ เว้น ซึ่งเรา จักไม่ได้ ซึ่งภิกษุ รูปอื่น ดังนี้ ฯ ได้ยินว่า อ.พระพุทธเจ้า ท. ย่อมทรงทำซึ่งความอนุเคราะห์ ในบุคคล ท. ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก ฯ เพราะเหตุนั้น อ.พระศาสดา ทรงทำแล้ว ซึ่งกิจด้วยพระสรีระ แต่เช้าเทียว ทรงดำริแล้วว่า อ.เราจักสงเคราะห์ ซึ่งบุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ดังนี้ เสด็จเข้าไปแล้วสู่พระคันธกุฎีประทับนั่งแล้ว ฯ แม้ครั้นเมื่อบุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ถือเอาแล้ว ซึ่งปลา ท. เข้าไปอยู่ สู่เรือน อ.บัณฑุกัมพลศิลาอาสน์ ของท้าวสักกะแสดงแล้วซึ่งอาการอันร้อน ฯ อ.ท้าวสักกะ นั้น ทรงตรวจดูอยู่ว่า อ.เหตุอะไร หนอแล มีอยู่ ดังนี้ ทรงดำริแล้วว่า อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ได้ทำแล้ว ซึ่งการรับจ้าง กับ ด้วยภรรยา ของตน ในวันวาน ด้วยอันคิด ว่า อ.เรา จักถวาย ซึ่งภิกษา แก่ภิกษุ รูปหนึ่ง ดังนี้ อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่นั้น

จักได้ ซึ่งภิกษุ รูปไหนหนอแล ดังนี้ ทรงดำริแล้ว ว่า อ.ภิกษุ รูปอื่น ย่อมไม่มี แก่บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ นั่น แต่ว่า อ.พระศาสดา ทรงดำริแล้ว ว่า อ.เรา จักทำ ซึ่งความสงเคราะห์ แก่บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ ดังนี้ ประทับนั่งแล้ว ในพระคันธกุฎีเทียว อ.บุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ พึงถวาย ซึ่งข้าวต้ม และข้าวสวย แม้อันมีผักเป็นกับอันเข้าไปสำเร็จแก่ตน แก่พระตถาคต ไฉนหนอ อ.เรา ไปแล้ว สู่เรือนของบุรุษผู้ถึงแล้วซึ่งยากใหญ่ พึงทำ ซึ่งการงาน แห่งบุคคลผู้ทำซึ่งภัต ดังนี้ เสด็จไปแล้ว สู่ที่ใกล้แห่งเรือน ของบุรุษผู้ถึงแล้ว ซึ่งยากใหญ่ นั้น ด้วยเพศแห่งตนอันใคร ๆ ไม่รู้แล้ว ตรัสถามแล้ว ว่า อ.การงาน อันอันบุคคลพึงทำเพื่อค่าจ้าง อะไร ๆ ของใคร ๆ มีอยู่ หรือหนอแล ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. มหาทุคคตะเห็นท้าวสักกะนั้นแล้วจึงกล่าวว่า ท่านจักทำงานอะไร เพื่อน ฯ ท้าวสักกะตรัสว่า ข้าพเจ้ารู้ศิลปะทุกอย่าง นาย ชื่อว่าศิลปะที่ข้าพเจ้าไม่รู้ไม่มี ข้าพเจ้าย่อมรู้แม้กระทั่งการจัดเตรียมข้าวต้มข้าวสวยเป็นต้น ฯ มหาทุคคตะกล่าวว่า เพื่อน พวกข้าพเจ้ามีความต้องการด้วยการงานของท่าน แต่ยังไม่เห็นค่าจ้างที่ควรจะให้แก่ท่าน ฯ ท้าวสักกะตรัสถามว่า ก็ท่านพึงทำงานอะไร ฯ มหาทุคคตะตอบว่า ข้าพเจ้าประสงค์จะถวายภิกษาแก่ภิกษุรูปหนึ่ง กำลังต้องการการจัดแจงข้าวต้มข้าวสวยถวายภิกษุนั้น ฯ ท้าวสักกะตรัสถามว่า ถ้าท่านจักถวายภิกษาแก่ภิกษุไซร้ ข้าพเจ้าไม่ต้องการค่าจ้าง ท่านให้บุญแก่ข้าพเจ้า ไม่ควรหรือ ฯ มหาทุคคตะตอบว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เป็นการดีละเพื่อน เชิญเข้ามาเถิด ฯ ท้าวสักกะนั้นเสด็จเข้าไปยังเรือนของมหาทุคคตะนั้น แล้วให้นำข้าวสารเป็นต้นมาแล้วทรงส่งเขาไปด้วยพระดำรัสว่า ไปเถิดท่าน จงนำภิกษุที่ถึงแก่ตนมา ฯ ฝ่ายผู้จัดการทานได้ส่งภิกษุทั้งหลายไปสู่

เรือนของพวกชนเหล่านั้นๆ ตามรายการที่จดไว้ในบัญชีนั่นแล ฯ มหาทุคคตะไปยังสำนักของเขาแล้วพูดว่า โปรดให้ภิกษุที่ถึงแก่ผมเถิด ฯ เขาได้สติขึ้นในขณะนั้นจึงพูดว่า ฉันลืมภิกษุของแกเสียแล้ว ฯ มหาทุคคตะเป็นเหมือนถูกหอกคมแทงที่ท้อง ประคองแขนคร่ำครวญว่า เพื่อน เหตุไรจึงให้ผมเสียหายเล่า แม้ผมอันคุณชวนแล้วเมื่อวานก็พร้อมด้วยภรรยาทำงานรับจ้างตลอดวัน เช้าตรู่วันนี้เที่ยวไปที่ฝั่งแม่น้ำเพื่อต้องการผักแล้วจึงมา ขอคุณจงให้ภิกษุแก่ผมสักรูปหนึ่งเถิด ฯ พวกมนุษย์ชุมนุมกันแล้วถามว่า นั่นอะไรกัน มหาทุคคตะ ฯ เขาบอกเนื้อความนั้นแล้ว ฯ
